

**ЗВІДОМЛЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ РЕФОРМОВАНОЇ
РЕАЛЬНОЇ ГІМНАЗІЇ В РЖЕВНИЦЯХ
ПРИ УКРАЇНСКОМУ ВИСОКОМУ ПЕДАГОГІЧНІМ ІНСТИТУТІ
ІМ. М. ДРАГОМАНОВА В ПРАЗІ
ЗА ШКІЛЬНИЙ РІК 1929-30**

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
UKRAJINSKÉHO REFORMNÍHO
REÁLNÉHO GYMNASIA
V ŘEVNICích
PŘI UKRAJINSKÉM VYSOKÉM PEDAGOGICKÉM
ÚSTAVU JM. M. DRAHOMANOVA V PRAZE
ZA ŠKOLNÍ ROK 1929-30**

**V ŘEVNICích 1931
STÁTNÍ TISKÁRNA V PRAZE**

Др. П. ТЕНЯНКО.

МАСАРИК – ФІЛОСОФ, ПОЛІТИК І ВИХОВНИК НАРОДУ.*)

7. березня 1930. року сповнилось 80 років із дня народження Т. Г. Масарика.

В цей день увесь чехословацький народ святкує та радісно вітає свого національного ґенія: філософа і вченого, вчителя й виховника, політика і провідника — першого Президента своєї Республіки. До радості народу чехословацького приєднався в цей день увесь культурний світ, оцінюючи його, як творця наукових і моральних цінностей, які він приніс людству для його дальнішого розвитку, поступу.

Як філософ, Масарик у проблемах метафізики виявив себе серед основних напрямків адептом дуалізму, що визнає дві субстанції буття — дух та матерію, і що дух переважає над тілом. Він — теїст, вірить в існування Бога, від якого походить усе, що існує у світі, та в безсмертя душі.

Одійшовши від метафізичних проблем, Масарик ставить філософію на науковий ґрунт. Він каже: »Філософія мусить бути сьогодні науковою. Не хочемо, щоб була над науками (як стара метафізика), а в науках.« Думанняожної людини мусить бути таке, як тому вчить життя, логіка, науки. Оскільки ж науки обмежені певними об'єктами дослідження, а людина хоче орієнтуватись у всесвіті й мати розуміння цілого, — то загальний, всеохоплюючий погляд на світ дає філософія. Філософія є »людське всезнання«. Вона повинна дати напрямок праці окремих наук, узгіднення їх та загальніші висновки після філософічного передумування всіх дотеперішніх науковихся осягнень. Кожний науковий дослідник мусить доповнити свою освіту — освітою філософічною, щоб бути свідомим її сенсу й місця в межах загальної людської культури й філософічної перспективи.

Розуміючи так завдання філософії й відійшовши від абстракції, Масарик став на емпіричний ґрунт та прихилився

*) Основний зміст реферату, що був прочитаний 7. березня 1930 р. на святкуванні гімнавісю 80-ліття Президента Чехословацької Республіки Т. Г. Масарика.

до позитивізму. Правдою є тільки те, що вже досліджено й доведене науками та незалежне від факторів ірраціональних. Об'єктом є реальна дійсність, суб'єктивною силою — розум, що методою досліду веде до пізнання. Наукове знання, як знання правдиве, дає можливість практично застосувати його позитивні здобутки й тим удосконалювати людське життя. З цього випливає істина: »Знання це сила«, що освітлювала життєвий шлях Масарика »правдою до права«.

Масарик студіював людське життя в його ріжних формах (індивід, родина, кляса, нація, людство) та переводив його через горнило свого великого духа, а чеський народ зокрема й особливо став об'єктом і змістом його творчості. Масарик став ідеологом чеського національного відродження, що завершується державною формою незалежності нації. Змагання за поступ людства, стремління до осягнення ідеалу чеської нації — це мотиви, що скристалізували характеристичні риси практичної філософії Масарика, якими є: інтелектуалізм (раціоналізм) — світогляд, за яким усе пізнання чи істотний зміст його надається розумові з його процесом та законами логічного мислення; наука, як результат поєднання сили чистого розуму з позитивною досвідчиною (емпіричною) працею, яка мусить бути єдиним керовником людського життя й підставою його поліпшення; активізм, — який він пропагував і словом і ділом, будучи сам джерелом невичерпаної енергії в ріжноманітності своєї політичної й культурної діяльності; реалізм, — що веде безоглядну боротьбу з фетишизацією минулого, романтизмом і сентиментальними мріями та наказує вивчати живу дійсність.

Найвизначніше місце в філософії Масарика займає його вчення про мораль, про правила доброї людської поведінки, завдяки яким особа й суспільство підносяться навищий ступінь духової якості. Моральні вчинки людини випливають із освітленого розумом почуття людяності. В їх основі лежить етичний постулат — бути справді людиною. Вчення свое Масарик виложив, головним чином, у своїх »Ідеалах гуманності«. Гуманістична програма є моральним идеалом. Гуманізм — це людяність, любов до всіх. Ця любов мусить бути чинна, мусить спричинюватись до добра окремої особи, нації, до вселюдського поступу. Моральною рисою в Масарика є також віра в міць наукової правди та в силу ідеї. Вся новіша історія людства є, властиво, моральним розвитком, що виявляється в реалізації ідеалів гуманності: гуманізм і реформація, французька революція, — а в чеського національного народу послідовники Гуса, чеські брати, Коменський, Хельчицький — аж до останніх часів, виповнених визвольними змаганнями національними й соціальними, повстанням національних держав, поширенням демократичних і соціалістичних ідей.

Провідні ідеї філософії Масарика стали підставою йому, як знавцеві політики та політичному діячеві. Питання державного устрою, кермування державними справами від найвищих до найнижчих органів та відношення до інших держав, а в недержавних народів — національно-визвольна програма і шляхи до її реалізації, питання клясів, націй, їх відношення до церкви тощо — приковували його увагу. Як індивідуальне, так і суспільно-національне життя повинно ґрунтуватись на науковому пізнанні, на правді. Черезъ те діяч на полі політики особливо потрібує глибокої освіти з області соціально-правничих наук, методичності, програмовості, систематичності у своїй праці. Крім знання, політик мусить мати країні особисті якості: критичність — робити добру аналізу всіх явищ суспільного й державного життя та належні висновки з неї; мужність — обстоювати поставлену для здійснення мету, хоч би й у найтяжчих умовах; одвертість і чесність у суспільно-політичних змаганнях; правдивість; працьовитість; любов до ідей, за реалізацію яких іде змагання; уміння передбачати; нарешті, високі моральні прикмети політика, як запорука симпатії і довіря до нього народу. Такими хотів бачити Масарик політиків, і сам він таким був. Він викінчив програму чеського національного відродження, центром якої було здобуття політичної незалежності чеської нації. Для досягнення ж цієї політичної мети мусить бути переведене культурне, духове усамостійнення нації, надання мистецтву, науці, всій культурі характеру національного, чеського. Чеська держава мусить мати республікансько-демократичний устрій. Ідеали свободи й рівності мусять запанувати в цілім людстві. Масарик усе життя працював над політичним усвідомленням нації, утворив поступову партію, був послом до австрійського парламенту. Найбільше ж розвинулась його політична діяльність під час світової війни 1914—18. р. р. Вийшовши в кінці 1914. р. за кордон, він розвинув в усіх державах, що воювали з союзом центральних держав, колosalну пропаганду за визволення Чехів, Словаків і інших народів з ярма Австро-Угорщини. Утворює Чеський Національний Комітет і Національну Раду, як провідні органи в боротьбі за здобуття державної незалежності, організує чехословацькі легіони, що стали важливим фактором у цій боротьбі. Він був і на Україні, де уряд Української Народної Республіки поставився до нього й до чеських змагань дуже прихильно й підтримав його матеріально й морально.

Витревалість, енергія, велика праця, яку перевів Масарик за кордоном спільно зі своїми помішниками-співробітниками, дали близкучі результати: держави антанти визнали чехословацькі легіони за союзну армію, а після перемоги над центральними державами, визнали її самостійну Чехословацьку

державу. Масарик, виїхавши в 1914. р. з Австрії, як її громадянин, повернувшись після війни, як Президент Чехословацької Республіки і от уже 12 років перебуває на її чолі, як призначений національний герой, провідник народу та його визволитель.

Велика виховна роля Масарика. Виховання в основі треба розуміти, як уплив на вихованців, та що виховна чинність може продовжуватись лише до часу, поки такий уплив є. В цьому розумінні найбільші особи були одночасно й виховниками свого народу і всього людства. Їх виховний уплив збільшував і їх значення в історії. В чеського народу такими особами є: Гус, Коменський, Масарик.

Про Масарика можна говорити, як про виховника молоді й виховника народу. Він читав лекції на університетських учительських курсах із філософії, педагогіки, виховання. Ставився з певним скептицизмом до модерної школи, яка надовго припинає до себе учнів, чим негативно впливає на тіло, а через те й на дух; обвинувачував її, що вона занадто суха, формальна, урядова, сприяє короткозорості, недокрівлю, розвиває нервовість і часто призводить до психічних хвороб. Школа мусить виховувати одночасно не тільки розум, а й чуття й волю. Метою педагогіки й дидактики є розвиток усіх сил дитини, виховання цілої людини та стремління до синтези, до гармонії. При вихованні дітей треба вести їх од мітів до правильного думання та поводитися з ними так, щоб вони не завжди почували себе невільними. Дійсне виховання провадиться ласкою й добротою. Карами не виховувалось і нічого позитивного не осягалось, вони дають зворотній ефект. Школа повинна перш за все навчити думати, а потім — дати всебічну освіту в послідовності: загальну, філософічну, спеціальну. У вищих класах шкіл, особливо середніх, необхідно вчить політики, адміністрації, компетенції держави та місцевих органів. Говорячи про національне виховання, Масарик каже, що національність — це не тільки мова; національність треба виховувати вивченням літератури; крім літератури найбільш історія спричинюється до національного усвідомлення. Мистецтво допомагає моральному вихованню, а головним моральним завданням школи є — навчити працювати. Звертає увагу на корисність для розвитку людини фізичної, зокрема ремісничої праці, коли вона не провадиться механічно.

Значення Масарика, як виховника народу, випливає зі складників його вчення, якими є питання соціальні, політичні, педагогічні, мистецькі, релігійні, етика, теорія визволення. Вчення, яке не виховує, не вважав за справжнє вчення. З етичних мотивів він веде бодотьбу з алкоголізмом, доводячи, що алкоголь знижує енергію, пидламує здоровля людини і зменшує її працездатність, підтинає вищі стремління. Масарикова

етика виховує вищі погляди на родину, жінку, подружнє життя. Він скрізь і завжди поборював брехню, кликав до діяльності, праці; кожну індивідуальність вів до вищої свідомості, справедливості. Під усе життя чеського народу клав він основи моралі і правди; закликав, щоб народ любив ідеї волі, рівності, братерства, що зродились у чеського народу в XV. віці та щоб за цими ідеями пішов він і в майбутньому. Сучасні Чехи мусять бути фізично й душевно здоровими, розвивати розум, а одночасно й сильну волю та знаходити мету. І політика чеська мусить виходити з моральних підстав та змагатись за право і справедливість для всіх. Масарик є демократ, республіканець і соціаліст. Його соціалізм має всенародній характер; він не розтоплює індивіда в масі, а турбується про його моральне, духове й культурне піднесення. Вів до психічної самостійності, як передумови самостійності господарської й політичної. Будив у чеського народу відвагу, свідомість, мужність та шляхетну гордість, щоб гідно став він поруч із найкультурнішими народами світу.

ШКОЛЬНІ ВІДОМОСТІ.

I. Кляси й приміщення гімназії.

За відчитний шк. рік гімназія мала шість кляс, а саме: I, III, IV, V, VI, VII.

Навчання в гімназії відбувалося пополудні в будинку місцевої горожанської школи. За ласкаве узлення приміщення Дирекція гімназії складає місцевій Шкільній Раді, Дирекції Горожанської школи в особі п. директора К. Цвака й місцевому Громадському Урядові в особі п. старости Ф. Гржебіка найщирішу подяку в імені школи.

II. Учительський Збір.

A. Зміни:

Проф. Т. Пасічник відмовився від секретарства в Педагог. Ради, а на його місце вибраний проф. К. Подільський від 1. жовтня 1929 року.

Проф. Іван Паливода захорів 11. жовтня 1929 року. Мав відпуску до 30. квітня 1930 (Мін. Шк. і Нар. Освіти ч. 55.949/30-VIII-I від 18. квітня 1930). Його заміщали: проф. Т. Пасічник (краснопис І¹ кл. від 22./Х. до 30./IV. 1930.), проф. І. Майстренко (природа І² кл. від 22./Х. до 30./IV. 1930.), проф. Л. Шляхтиченко (геом. рисовання ІІ² від 22./Х. до 30./IV. 1930.). Др. Січинський В. доц. Пед. Інст. в Празі (малювання І¹, ІІ², ІV² від 22./Х. до 30./IV. 1930), А. Яковенко (спів І¹, ІІ², ІV¹, V¹, VI¹, VII¹ від 22./Х. до 30./VI. 1930).

Проф. Я. Достал по хорості дістав відпуску 1./Х. 1929 на неозначений час. За нього викладали чеську мову в VI кл. Т. Бамбас, а в VII В. Валек.

Др. Біднова Оксана 1. листопада 1929 року залишила посаду шкільного лікаря. Її заступала з 12./Х. 1929 до 14./IV. 1930 Др. Тетяна Солуха-Приходькова.

Інструктор інтернату Петро Іржаківський призначений з 1./XII. 1929 року адміністративно-помічною силою директорові гімназії (М. Ш. і Н. О. ч. 142.250/29-VIII-I. з дня 28./XI. 1929).

I./VII. 1930 директор гімназії Професор Др. А. Артимович на власне бажання звісся посади директора гімназії, а заступникомъ був призначений професор гімназії Іван Кобиляський.

Б. Учительський Збір під кінець шкільного року.

1. Др. Артимович Агенор, проф. Українського Університету й Українського Педаг. Інституту в Празі — директор.

2. Богацька Валерія, франц. мова ІІ⁴, IV⁴, V⁴, VI⁴, VII³ кл. 19 год., господар VI кл.

3. Бамбас Теодор, фаховий учитель горожанської школи, чеська мова V кл. — 3 год., VI кл. — 3 год. — разом 6 год.

4. Валек Владімір, фаховий учитель горожанської школи, чеська мова в IV кл. — 3 год., VII кл. — 2 год. — 5 год.

5. Кобиляський Іван, укр. мова IV³, VI³, VII³ — 9 год., філос. VII 2 год., російська мова VII⁴ — 15 год., бібліотекар.

6. Любинецький Мирон, лектор Укр. мови в Карловому Університеті, латина I¹, VI¹, VII¹, німецька мова I², III², IV². Разом 19 год.
7. Майстренко Іван, природа IV³, V², VI², VII², хемія V², VI² фізика III², IV², VII² — 21 год.
8. Новак Карел, фаховий учитель горожанської школи, чеська мова III³.
9. Паливода Іван, малювання I¹, III³, IV², спів, I, III, IV, V, VI, VII, ручна праця 4 год., природа I², геометр. рисов. III², писання I¹ — 21 год., господар IV кл.
10. Пасічник Трохим, укр. мова I⁶, III⁴, V³, виховна I² — разом 15 год., господар I кл.
11. Подільський Кость, географія I², III², IV², VI², VII², гімнастика I², III², IV², V², VI², VII² — 20 год., секретар Педаг. Ради.
12. Риндик Степан, нарисна геометрія IV³, V², VI³ — 8 год.
13. Шлендик Іван, математика IV⁴, VI³, VII³ — 10 год.
14. Шляхтиченко Лідія, математика I⁴, III³, V³ — 10 год., господар V кл.
15. Яковенка Антін, спів I, III, IV, V, VI, VII — 6 год. від 1. травня 1930 р. Др. Ліпський Олексій, шкільний лікар.
16. Хлюр Марко, історія I², III², IV¹, V², VI², VII⁴, вихов. III², IV¹, V¹, геогр. V¹ — 21 год.

III. Хроніка.

Шкільний рік почався 3. вересня 1929 року. — Після розпорядку Міністерства Шкільництва і Народної Освіти з дня 11. вересня 1929 р., ч. 74.823-І, про святкування святонаціонального тисячеліття на школах усіх категорій, відбулося 27. вересня 1929 року в гімназії свято. Професори у всіх класах на останніх годинах згадали про смерть чеського князя св. Вацлава, вказавши на значіння особи св. Вацлава для внутрішніх і зовнішніх обставин тодішньої чеської держави, на його значіння д.я національної культури і значіння святонаціональної традиції для політичного та культурного життя чехословацького народу. — 26. жовтня 1929 року в їdalні інтернату в 10 годин ранку відбулося свято проголошення самостійності Чехословацької Республіки з таким програмом: 1. Вступне слово директора гімназії Др. А. Артимовича. 2. Реферат: »Роля чеської політичної еміграції« та »Декларація в Турч. Св. Мартину і її значіння« — проф. Хлюра. 3. Спів: »Ой, горе тій чайці небозі«, муз. Леонтовича вик. гімназ. хор. 4. Декламація: »Osvobozenému Národu«, Karel. Wettera, уч. А. Чернявська. Уривок із »Каменярів«, Ів. Франка, уч. Н. Онищук. 5. Спів: »Через поле широке«, муз. Стенового — гімназ. хор. 6. Декламація: »Прокидайтесь« — Красовченка, уч. Мик. Ліщукевич. Уривок із »Кавказа« — Шевченка, уч. Од. Домбровська. »Veliký den«, Jos. Spilka, уч. В. Лисянська. Свято закінчилося чеським та українським гімнами. Учительський Збір та відділ скаутів гімназії брали участь в загальному святкуванні товариств м. Ржевниць 28. жовтня 1929 р. Вечером цього ж дня всі учителі, виховники та учні гімназії були на виставі: »Honzíšek z malované chaloupky« — 7. січня 1930 року на перший день Різдва Христового була влаштована ялинка для учнів, програма якої складався зі співу колядок, декламацій, танців і ріжних забав. — 22. січня 1930 року відбулася святочна Академія 12-ої річниці проголошення самостійності Української Республіки й 11-ої річниці проголошення Соборності України. — 7. березня 1930 р. відбулося шкільне свято в честь вісімдесятиліття Президента Чехословацької Республіки проф. Д-ра Т. Г. Масарика. З доповідями про життя й діяльність Т. Г. Масарика виступав директор гімназії проф. Д-р. А. Артимович і виховник Д-р. П. Теняєнко. Свято закінчилося співом чехословацького й українського національних гімнів. Крім того гімназійний хор під керуванням проф. А. Яковенка двічі виступав з великим успіхом на загальному святкуванні всіма ржевницькими організаціями дня вісімдесятиліття Пана Президента. 11. березня 1930 р. відбулося шкільне Шевченківське свято. 4. квітня 1930 р. де-кількі учнів та учениць гімназії їздили до Праги на свято Українського Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі в честь І. В. Ферстера. — 23. березня 1930 р. відбулася перша весняна прогулка-експурсія до Карлштейна з оглядом замку. В прогулці взяло участь 70 душ учнів та учениць гімназії.

IV. Інспекція.

26. травня 1930 року відвідали гімназію проф. И. Урбан, одборовий рада Шімек і одборовий рада Я. Галлія. 22. липня 1930 року відвідав інтернат п. В. Суліван від бухгалтерії Міністерства Шкільництва та Народ'ної Освіти.

V. Іспити зрілості.

Приголосилося до іспитів зрілості 4. жовтня 1929 року 7 екстерністів і 1 учениця гімназії. З цього числа іспит зрілості склали: 1. учениця гімназії Марія Калер, Тарнобреж (Польща), 2. екстерніст Володимир Михайленко, Берестечко (Волинь). 2 репробовано на неозначений час, а 4 по хоробі до іспитів не приступили. 13. лютого 1930 року приголосилося до іспиту зрілості 3 екстерністи і 1 репробована учениця гімназії. З цього числа склали іспит зрілості учениця гімназії Філіппа Звонок, Тустановичі (Східна Галичина), а екстерністи по хоробі до іспиту не приступили. Іспити зрілості відбувалися під головуванням делегата Міністерства Шкільни. і Народ'ної Освіти проф. Иос. Урбана.

VI. Шкільні екскурсії та прогулки.

Прогулки відбувалися майже щонеділі під проводом проф. К. Подільського в околиці Ржевниць. Із більших екскурсій треба відмітити екскурсію 25—26—27. червня 1930. р. цілої школи під проводом професури, виховників та шкільного лікаря до Штєховиць к Св. Янським порогам. 28. VI. відбулася прогулка під проводом проф. Подільського та виховник до водопадів біля »Св. Яна під Скалою«. 29. VI. 1930. відбулась екскурсія під проводом проф. I. Майстренка до цирку Клудського в Празі, де оглянули авіринець.

В дніх 5—23. VII. 1930. р. відбулася екскурсія учнів старших клас на Словаччину й Мораву під проводом інструктора М. Остаповича й при участі проф. Подільського. Відвідали Високі Татри, Деменовські Печери, Тренчин, Пісчани, Брatisлаву, Девінград, Брно й Мацоху. У містах оглядали музеї та історичні памятки.

VII. Практичні вправи студентів.

Студенти Укр. Педаг. Інституту в Праві відбувають свою педагогічну практику в гімназії з часу заснування гімназії. Самостійні пробні лекції студенти Інституту давали під проводом відповідних професорів Інституту.

Теми для пробних лекцій підбирали вчителі гімназії відповідно до плану й поступу навчання.

VIII. Виховання у »Пласті« (Звідомлення проф. К. Подільського).

Перехід до четвертого року пластової праці відділів Ржевницького Кошу пройшов під дуже помітним, хвилюючим впливом загальних підготовлювань до світового Зіяду Скаутів (т. з. »Джемборі«) в Англії в літі 1929 р. Була організована збірка грошей на поїздку, збірка річей, листівок, фотографій, вишивок і т. п. Та хоч і не судилося нашій молоді побувати в Англії, зате підготовча організаційна праця на місці дуже багато допомогла нашим представникам при заїзді. Ідейно-виховні цілі »Пласту« та організація українських пластових відділів Ржевницького Кошу і в четвертім році праці залишились без змін.

Статистичний перегляд. а) Відділів (куренів) було 6 (4 хлоп'ячих та 2 дівочих), б) Гуртків 15, с) Всіх членів 108, з того 64 хлоп. та 44 дівчат., д) Пластові іспити: 1. розвідчиків — 9, 2. учасників — 66, 3. прихильників — 9,

4. новіців — 24, 5. Почесних іспитів — 19. У відчитному 1929/30 ш. р. пластуни (-нки) гімназії мали 265 гурткових сходин, 18 сходин відділових, 38 сходин курінних команд та 5 сх. кур. рад, 33 гурткові прогулки, 1 збори всього Пласти, 4 сх. Кошової Ради, 9 сх. Кошової Команди, інших сходин 7 та 13 прилюдних виступів. Звичайні прогулки влаштовувалися кожної неділі й свята, майже, без відмінки в більшій околиці Ржевниць. Райони прогулок залишилися старі. Влаштовано 5 наук. екскурсій, з яких три істочників: 2 на замок Карлштейн, 1 до клаштору на »Скалку«, 2 географічних: 1 до Карліцької долини та 1 трьохденна прогулка до Штеховиць — Св. Янські пороги над Влтавою. Прилюдні виступи були такі: 1. Екскурсія відділу наших пластунів до Моравського красу (Мацоха), Бланська та Брна під проводом проф. К. Подільського, в звязку з таборуванням на Мораві (біля »Девятирі Скель«), що відбулася в днях 15—18. VII. 1929 р., 2. прогулка-експурсія всієї гімназії до Штеховиць. — Св. Янські пороги 16—19./VII 1929. 3. Прогулка-експурсія до Карліцької долини 30./VIII 1929 р. 4. Вечірка-стріча Завстралійських англійських скаутів на їх дорозі Європою 24./X 1930. 5. Маніфестаційний похід укр. пластунів разом із чеськими на святі 11-ої річниці самостійності Чехословацької Республіки. 6. Святочна Академія 1-го листопада. 7. Колядування під Різдво 6.! 1930 р. 8. Участь у шкільній різдвяній вечірці 8./I 1930 р. 9. Участь наших провідників пластових відділів у загальному Зізді провідників Чехословацької Республіки 7./III 1930 р. 10. Участь в Пластовому зізді Укр. Пласт. К-ди 23./III 1930 р. 11. 4./V 1930 р. 20-ти членна спортова поїздка укр. пластунів та пластунок разом зі скаутами та скаутками жупи »Великої Праги« та »Середньо-Чеської жупи« — для скаутських вправ в терені під загальним доглядом та проводом жупного звітодавця бр. Д-ра В. Герлеса. Наши скаути(-ки) виказали себе добре вправами та попереднім добрим тренінгом. 12. 7—8—9./VI 1930 відбулася трьохденна поїздка з працькими скаутами(тками) до Пільзня 12 членної пласт. хлоп. делегації та 1-ої пластунки. Делегація з великим успіхом виступала в цім візді західно-чеських скаутів, а саме: 7./VI при таборовім огні провели укр. народні танці і проспівали декілька народніх пісень, 8./VI. при огляді скаутів п. Міністром народної оборони Д-ром Вішковським проф. К. Подільський, провідник укр. делегації, мав честь бути представленим п. Міністрові, якому подав інформації про наш скаутський рух та про нашу гімназію, а потім був представлений п. дивіз. генералові Клецандові, котрий сердечно привітав україн. делегацію та бажав щасливого успіху в національних стремліннях. Того ж дня брали участь в маніфестаційнім поході містом Пільзнем до радиці, а також в Академії, де укр. делегація устами проф. К. Подільського вітала велику братську родину скаутів і громадян Західно-чеської метрополії. Промова ця була принята в великим натхненням та оплесками. Крім того 2 нашими малими скаутами та 1 скауткою були показані три народні танці, якими молодь наша здобула велику симпатію. 9./VI делегація брала участь в легко-атлетичних змаганнях з добрым успіхом. 13. 14—15./VI 1930 р. відбувся двохденний зізд наших учениць-скауток до м. Коліна, де вони виконали під час академії Колінських скауток самостійну вокально-музичну частину, за що були нагороджені великими оплесками та проявами загального признання і відчленності. Проф. К. Подільський в промові торкнувся фактів в історії України та подій з чесько-українських вносин в минулому. Вакації 1929 р. один відділ наших скаутів провів в чеському пластовому 4-х тижневому таборі XII відділу »Правильного Скаута« на чесько-моравській височині біля »9 скель«, відкіля зробив зачіщену вище екскурсію до Моравського Красу, Брна і т. п. В кінці липня та в першій половині серпня відбувся в Англії Світовий Зізд Скаутів. Українська 3-х членна делегація, зіднана з офіційною чехословацькою делегацією, мала добру нагоду виступити зі значним успіхом на цьому зізді. В цій делегації від нашого пласти взяв участь проф. К. Подільський, яко провідник Україн. пластунів-емігрантів в Ч. С. Р.

Самосвітня праця виявлялась у відчитуванні рефератів на ріжні загально-освітні теми. Рефератів відчитано 35. Альбоми та архіви збільшуються. Крім бібліотек окремих відділів заложена Кошова бібліотека, яка має пластових та загально-освітніх книжок разом з журналами 700

чисел. Ріжні відомості: 1. Гурток пластунів видав журнал »Пластове Життя«, 2. Спортова діяльність наших пластових частин зводилася до змагань з чужими командами в киданій та валей-болі. Висліди змагань були: а) в киданій 5 : 4, у валей-болі 13 : 1 на користь наших команд. 3. Україн. пластуни разом з чеським пластовим відділом в Ржевницях однозгідно працюють в спільному напрямі та беруть участь вважено у виступах. 4. На поздоровлення, надіслане проф. К. Подільським, яко начальником Союзу Українців Пластунів-емігрантів в Ч. С. Р. лорду Р. Бейден-Паульові з нагоди дня його народження, 22.II 1930. р., за місяць одержана ласкава відповідь — подяка Українським скаутам за поздоровлення.

IX. Збірки книжок і шкільного приладдя.

Дирекція гімназії висловлює подяку редакціям »Літературно-Наукового Вістника«, »Табору«, »Вільного Козацтва« і »Діла«, за безоплатну надсилку до гімназії своїх журналів і газет, видавництву »Сіяч«, Українському Університету в Празі, Укр. Вис. Педаг. Інституту в Празі, Українській Господарській Академії в Подебрадах, Інж. І. Трубі, проф. Др. В. Сімовичеві, проф. Др.-ові Я. Яремі, доц. Г. Омельченкові, доц. Б. Лисянському, ген. В. Петрову, пані М. Сопінці, п. О. Олесеві, п. В. Зарицькому, п. В. Валекові, Шаповалові М., Риндикові М. і Чернявському Я. ва подаровані для бібліотеки гімназії книжки.

1. Бібліотека інв. ч. ч. 911. 2. Природознавство, фізика й хемія інв. ч. ч. 47, річей 86. 3. Географія та історія інв. ч. ч. 30, річей 57. 4. Математика й нар. геометрія інв. ч. ч. 45. 5. Ручні праці інв. ч. ч. 28, річей 77. 6. Малювання інв. ч. ч. 34, річей 45. 7. Шкільний інв. ч. ч. 19.

X. Статистичний перегляд.

(Число зі значком + показує учениць, а число праворуч угорі показує приватистів.)

	Класи							Разом
	I	III	IV	V	VI	VII		
<i>1. Скількість.</i>								
На поч. шк. р. 1929—30	9 ¹ +13	10+5 ¹	8+10	18 ¹ +3	9+9 ¹	7+3	61 ² +43 ²	
Серед року виступило .	—	1+0	—	—	—	—	1+0	
На кінці 1929—30 шк. р.	22 ¹	14 ¹	18	21 ¹	18 ¹	10	103 ⁴	
В тому числі:								
звичайних учнів	9	9	8	18	9	7	60	
звичайних учениць.....	13	5	10	3	9	3	43	
приватистів	1	—	—	1	—	—	2	
приватисток	—	1	—	—	1	—	2	
<i>2. Місце народження.</i>								
Україна	3+1	1+2	4+1	6+2	2+3	5+0	21+9	
Укр. зем. під Польщею	2+2	6+2	2+7	8 ¹ +1	6+6 ¹	2+2	26 ¹ +20 ¹	
Інші країни	4 ¹ +10	2+1 ¹	2+2	4+0	1+0	0+1	13 ¹ +14 ¹	
<i>3. Приміщення.</i>								
В Ржевницях в інтерн.	8+12	9+3	5+6	11+2	5+6	6+3	44+32	
В Ржевницях у батьків або родичів	1+1	0+1	1+1	1+1	0+1	1+0	4+5	
В Ржевницях у чужих під доглядом	0 ¹	0+1 ¹	2+3	5 ¹ +0	4+2 ¹	—	11 ² +6 ²	
Поза Ржевницями	—	—	—	1+0	—	—	1+0	

	Кляса						Разом
	I	III	IV	V	VI	VII	
4. Рідна мова.							
Українська	9 ¹ +13	9+5 ¹	8+10	18 ¹ +3	9+9 ¹	7+3	60 ² +43 ²
5. Релігія.							
Православна	3+2	8+2	5+6	6+2	5+3	6+0	33+15
Греко-католицька	3 ¹ +3	1+3 ¹	3+4	11 ¹ +1	4+6 ¹	0+3	22 ² +20 ²
Католицька	2+8	—	—	—	—	—	2+8
Безконфесійні	1+0	—	—	1+0	—	1+0	3+0
6. Вік.							
Народж. 1907.	—	—	—	1+0	—	—	1+0
» 1908.	—	—	—	1+0	—	—	1+0
» 1909.	—	—	—	—	—	1+0	1+0
» 1910.	—	—	—	—	1+0	0+1	1+1
» 1911.	—	—	—	2+0	2+3	2+1	6+4
» 1912.	—	—	1+2	6+0	6+4 ¹	2+1	15+7 ¹
» 1913.	—	—	2+0	3+0	0+1	2+0	7+2
» 1914.	—	4+0	2+1	2 ¹ +2	0+1	—	8 ¹ +4
» 1915.	—	3+1	3+3	3+1	—	—	9+5
» 1916.	—	2+3	0+2	—	—	—	2+5
» 1917.	1+4	0+1 ¹	0+1	—	—	—	1+6 ¹
» 1918.	1+7	—	—	—	—	—	1+7
» 1919.	7 ¹ +2	—	—	—	—	—	7 ¹ +2
	9 ¹ +13	9+5 ¹	8+10	18 ¹ +3	9+9 ¹	7+3	60 ² +43 ²
7. Необовязк. предмети.							
Німецька мова	—	9+5 ¹	8+10	17+3	9+9 ¹	6+3	49+30 ²
Спів	9+13	5+2	4+8	8 ¹ +2	2+6 ¹	1+1	29 ¹ +32 ¹
Ручна праця	9+13	9+5	8+10	—	—	—	26+28
8. Класифікація.							
Кінцем шк. р. 1929/30 перейшли до вищої класи:							
З віданнянням	1+4	1+1 ¹	0+1	1+0	—	2+0	5+6 ¹
Здібні	8 ¹ +9	8+1	7+8	15+3	9+8 ¹	4+3	51 ¹ +35 ¹
Нездібні	—	—	1+1	2 ¹ +0	0+1	1+0	4 ¹ +2
	9 ¹ +13	9+5 ¹	8+10	18 ¹ +3	9+9 ¹	7+3	60 ² +43 ²

XI. Спис учнів під кінець шкільного року.

1. **Кляса.** 1. Боровська Елізавета, Горні Мощениці (Мораво-Шлезьсько).
 2. Вояківська Франтишка, Пржедборж (Чехія). 3. Вовк Осип, Куримка (Словаччина), приватист. 4. Гликовна Анна, Безно (Чехія). 5. Гликов Володимир Ладислав, Безно (Чехія). 6. Городечна Марія, Великі Горки (Чехія). 7. Грушецька Віра, Борщівка (Волинь). 8. Джубан Павло, Михайлівці (Підкарпатська Русь). 9. Дзвонецька Марія, Бржеховіце (Чехія). 10. Зовуля Орест, Каменець-Подільськ (Поділля). 11. Ішаківна Галина, Броди (Чехія). 12. Ліщукевич Микола, Берестечко (Волинь). 13. Осадчий Микола, Нафтулівці (Поділля). 14. Ринник Рогніда, Біраула (Поділля). 15. Савкова Марія, Бевно (Чехія). 16. Сенько

Осип, Влкава (Чехія). 17. Свіжинська Марта, Оуездець (Чехія). 18. Тимофієва Юстина, Мищик (Галичина). 19. Цимборська Марія, Кочов (Мораво-Шлезько). 20. Цимборський Степан, Кочов (Мораво-Шлезько). 21. Чернявський Ярослав, Каменець Подільський (Поділля). 22. Якимова Стефанія, Воля Кобилянська (Галичина). 23. Яцків Йосип, Брошнів (Галичина).

III. кляса. 1. Богун Богдан, Відень (Австрія). 2. Богун Тарас, Відень (Австрія). 3. Грушевський Дмитро, Шепетівка (Волинь). 4. Джуфер Ірина, Головецьке (Галичина), приватистка. 5. Кичун Володимир, Жужіль (Галичина). 6. Кощук Петро, Піщанка (Поділля). 7. Кравець Валентина, с. Землянка (Поділля). 8. Лисянська Алла, Київ. 9. Прус Евдокія, Великі Борки (Галичина). 10. Смоля Марія, Ондавка (Словаччина). 11. Тимофієва Ірина, Грдловка (Чехія). 12. Ткаченко Григорій, Берестечко (Волинь). 13. Трутенко Володимир, Липовець (Київщина). 14. Трутенко Ігор, Глухів (Чернігівщина). 15. Черняхівський Федір, Берестечко (Волинь).

IV. кляса. 1. Біла Катерина, Горайці (Галичина). 2. Вергун Іван, Цеблів (Галичина). 3. Воронецька Аполінарія, Берестечко (Волинь). 4. Воронецька Марія, Берестечко (Волинь). 5. Заклинська Олена, Жабе (Галичина). 6. Корнійчук Ніна, Берестечко (Волинь). 7. Звонок Михайло, Львів (Галичина). 8. Кощук Євген, Піщанка (Поділля). 9. Онищук Наталка, Карлів (Галичина). 10. Паславська Софія, Любачів (Галичина). 11. Сквірчинська Софія, Хотин (Бесарабія). 12. Соловйов Всеволод, Шепетівка (Волинь). 13. Статник Вікторія, Акерман (Бесарабія). 14. Терлецький Микола, Харків. 15. Хлюп Тарас, Ніжин (Чернігівщина). 16. Худий Іван, Нью-Йорк (U. S. of A.). 17. Чернявська Аріадна, Сміла (Київщина). 18. Якубовський Олександр, Петровськ (Кавказ).

V. кляса. 1. Бачинський Василь, Париж (Франція). 2. Безсонів Володимир, Могілін (Поділля). 3. Бугай Михайло, Полтава. 4. Грицик Марія, Горайці (Галичина). 5. Джуфер Володимир, Головецьке (Галичина), приватист. 6. Заклинський Святослав, Кутна Гора (Чехія). 7. Кінчук Остап, Самбір (Галичина). 8. Кобилянський Юліан, Чернівці (Буковина). 9. Кобилянський Микола, Чернівці (Буковина). 10. Лисий Богдан, Миколаїв (Галичина). 11. Лисий Євген, Кошляки (Галичина). 12. Лисянська Валерія, Київ. 13. Маруняк Володимир, Рожубоничі (Галичина). 14. Маруняк Степан, Рожубовичі (Галичина). 15. Машовець Михайло, Крушановичі (Чернігівщина). 16. Микитин Остап, Угольна (Галичина). 17. Риндик Мирослав, Бірзула (Поділля). 18. Сосницький Богдан, Кошляки (Галичина). 19. Тимешко Олександра, Київ. 20. Трутенко Всеволод, Глухів (Чернігівщина). 21. Хома Василь, Терпилівка (Галичина). 22. Шаповал Микола, Нові Санжари (Полтавщина).

VI. кляса. 1. Голота Богдан, Чернівці (Буковина). 2. Джуфер Марія, Підгірці (Галичина), приватистка. 3. Домбровська Одарка, Ворона (Галичина). 4. Кір Іван, Команча (Галичина). 5. Корнійчук Петро, Берестечко (Волинь). 6. Кравчук Зинаїда, Київ. 7. Ліщинський Микола, Брошнів (Галичина). 8. Ліщукевич Михайло, Берестечко (Волинь). 9. Слювар Клементина, Кути (Галичина). 10. Сорока Михайло, Гнилиці Великі (Галичина). 11. Сподарик Софія, Лавочне (Галичина). 12. Сподарик Олена, Лавочне (Галичина). 13. Тимешко Ірина, Чернігів. 14. Хлюп Зинаїда, Ніжин (Чернігівщина). 15. Хмірук Антін, Берестечко (Волинь). 16. Химич Василь, Житомир (Волинь). 17. Швед Євгенія, Нагірці Малі (Галичина). 18. Ювефович Михайло, Лисянка (Київщина). 19. Яцківна Емілія, Брошнів (Галичина).

VII. кляса. 1. Гарасимів Олег, Комарно (Галичина). 2. Гудзій Микола, Київ. 3. Змієнко Всеволод, Одеса. 4. Каплинський Юрко, Олександрівськ (Катеринославщина). 5. Корженевська Іванна, Рокшиці (Галичина). 6. Кучерів Віктор, Кремянець (Волинь). 7. Паславська Олена, Любачів (Галичина). 8. Підмалівська Марія, Бичків (Підкарпатська Русь). 9. Приходько Євген, Камянець-Подільський. 10. Ювефович Микола, Лисянка (Київщина).

XII. Інтернат гімназії.

Інтернат має два відділи — хлопячий і дівочий. Міститься він в 3-х будинках (віллах) — в одному будинкові дівчата, а в двох хлопці. Життя в інтернаті керується регуляміном. Вільний від науки час учні використовують для прогулок, спорту, гуртових сходин, підготовки до вистав, ріжного роду забав і т. п. В інтернаті на кінці шк. року 1929/30 жило 43 хлопці й 32 дівчанні.

В хлопячому відділі інструкторами були: Іржаківський Петро (абсольвент Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі) до 1./XII 1929. Др. Тенянко Петро (Скінчив Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі) з 20. січня 1930. Остапович Михайло (Скінчив Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі) з 1./XI 1929. Калинець Микола (абсольвент Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі) від 1./XII 1929. У жіночому відділі: виховниця Кандиба Віра (скінчила Бестужківські курси в Петрограді) та інструкторки — Шляхтичекова Лідія (скінчила Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі), Григорукова Іванна (скінчила Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі) до 1./V 1930. Господарем інтернату є Нагірний Микола (абсольвент Укр. Вис. Пед. Інст. в Празі) з 1./XI 1929.

XIII. Матеріальна підтримка учнів.

На допомозі	Класи гімназії							Ра-зом	Річна допом. мін. шк. й нар. освіти від 1. IX. 1929 — 31. VIII. 1930
	I	III	IV	V	VI	VII			
В інтерн.	7+12	9+3	5+6	11+2	5+6	6+3	43+32	Kč 524.288.95	
Поза інтерн.	1 ¹ +0	0+1 ¹	3+4	2+0	3+3 ¹		9 ¹ +8 ²		
На утр. батьків.	1+1	0+1	—	5 ¹ +1	1+0	1+0	8 ¹ +3		
Разом . . .	9 ¹ +13	9+5 ¹	8+10	18 ¹ +3	9+9 ¹	7+3	60 ² +43 ²		

XIV. Допомоговий Комітет.

Допомоговий Комітет при У. Р. Р. Г. має своїм завданням помагати незаможнім учням та ученицям Укр. реальній гімназії в Ржевнициях, що не мають урядової підпори, шляхом уділення їм матеріальної допомоги та всебічної опіки. Заснувався Комітет 1. січня 1930. р.

Під опікою Комітету було 18 душ дітей: 5 дівчат і 13 хлопців; із них 6 душ із Волині, 11 — із Галичини, та 1 емігрант. По класам поділялися I кл. — 1, IV кл. — 5, V кл. — 5, VI кл. — 7.

Сталою базою прибутків Комітету є 3% відчислення від місячного утримання професорів та службового персоналу гімназії.

Допомоговий Комітет вважає за свій обов'язок висловити всім ВШП. Жертводавцям і організаціям, які приспіли в минулому році своїми щедрими дарами на наших дітей, свою найщирішу подяку.

Викаz жертв з 1./II. по 1./IX. 1930. р.

Митрополит гр. Шептицький 3346 Кч (100 долярів). Український Жіночий Союз в Ч. С. Р. — 902 Кч. Проф. С. Русова 480 Кч. Х. Осадчий 410 Кч. Невідомий — 400 Кч. М. Летчук (прибуток із вечірки в Монтаржі у Франції) 363 Кч. Др. В. Кассіян — 340 Кч. Громада українська в Монреалю (Канада) — 333 Кч. Др. М. Шановал — 300 Кч. М. Грушецький (підписний лист ч. 11. збір. в

Шалеті, Франція) — 264 Кч. (200 фран.) Укр. Висок. Педаг. Інститут у Празі — 250 Кч. Др. Я. Рибак — 250 Кч. Проф. Д. Дорошенко — 226 Кч (зібрани в Німеччині), Проф. Др. І. Горбачевський — 200 Кч. Союз українок емігрантів у Варшаві — 111 Кч. Інж. Д. Головко — 110 Кч. Архит. Ф. Сухий — 100 Кч. Проф. А. Артимович (Берегово) — 100 Кч. Проф. о. М. Сімович (Буковина) — 100 Кч. Др. Р. Ясеницький (Буковина) — 100 Кч. Др. О. Біднова-Труба (підл. лис.) — 100 Кч. Український Клуб у Варшаві — 100 Кч. Др. Т. Лісецький — 100 Кч. Інж. І. Кичун — 100 Кч. Інж. М. Трепет — 100 Кч. О Підмалівська —

Грошовий звіт

Допомогового Комітету при Українській Реф. Реальній гімназії в Ржевницях за час з 1./II. по 1./IX. 1930. року.

Прибуток	Кч	г	Видаток	Жадало	Задоволено	Кч	г
1. Членські внески .	3084	50	1. Утримання бурси .	15	15	3031	70
2. Жертви	11501	45	2. Утримання вихованців	15	5	8818	70
3. Від платні за утримання вихованців	1081	30	3. Грошові допомоги	4	4	692	20
4. Ріжні поступлення	1487	25	4. Адміністрація	—	—	729	10
			5. Інвентар	—	—	379	90
			6. Одяговий фонд	—	—	2758	25
			7. Готівка в касі на 1./IX. 1930	—	—	744	65
Разом . . .	17154	50	Разом . . .	34	24	17154	50

100 Кч. Інж. Ю. Колард — 90 Кч (підл. лис. ч. 8). С. Джубан — 90 Кч. Проф. С. Медвідь — 80 Кч. Др. Я. Ярема — 80 Кч. Др. Ю. Добриловський — 80 Кч. Кооперативний Банк «Дністер» у Львові — 74·30 Кч. Проф. Заклинський К. — 60 Кч. Проф. Др. А. Артимович — 60 Кч (внесок за липень-серпень). Полк. О. Шановал — 60 Кч. Др. І. Шлендик (підл. лис. ч. 4) — 55 Кч. Відділ Укр. Проф. Союзу в Болеславі — 51·50 Кч. »Меркур-фільм« у Празі — 50 Кч. Др. М. Ліщинський — 50 Кч. Е. Вировий — 50 Кч. Патронік — 50 Кч. М. Ясінь — 50 Кч. Гром. Студ. в Подебрадах — 50 Кч. Проф. Гр. Омельченко — 50 Кч. Полк. Крицький — 50 Кч. Л. Несходовська — 50 Кч. І. Тимофій — 50 Кч. Інж. І. Грушецький — 50 Кч. Фахов. учитель К. Новак — 50 Кч. Інж. Р. Афанасенко — 50 Кч. І. Корнеляк — 40 Кч. Ф. Кинчук — 40 Кч. А. Кир 40 Кч. Проф. Др. В. Сімович — 40 Кч. Ф. Корнійчук — 37·60 Кч. К. Городечна — 30 Кч. К. Марунякова — 30 Кч. М. Зубрицький — 30 Кч. М. Давонецька — 30 Кч. Ю. Колцуњак — 30 Кч. Учні IV кл. 21 Кч. Др. В. Вондра 20 Кч. Уч. П. Цімборський — 20 Кч. Інж. П. Гордієнко — 20 Кч. Д. Боханек — 20 Кч. Г. Свіжинська — 20 Кч. М. Сосницька — 18·80 Кч. Др. Дзедзінський — 15 Кч. Стражмістр Драштата 10 Кч. Учні III кл. — 8·65 Кч. В. Гончаренко — 5 Кч. Жертви, одержані від укр. громадянства з Польщі через Зем. Банк Гіпотечний у Львові на протязі з 1./II. по 1./VII. 30. р. (за останні місяці Банк відомостей ще не надіслав). (В золотих польських.) Ген. В. Сальський (підл.

ліс. 7) — 40 вл. п. О. Ювефович — 20 вл. п. Н. Ліщукевич — 20 вл. п. П. Бугаєва — 15 вл. п. В. Кравчук — 10 вл. п. М. Сосницька — 10 вл. п. Проф. І. Фещенко-Чопівський — 10 вл. п. М. Слюсар — 10 вл. п. Ф. Корнійчук — 10 вл. п. М. Ткаченкова — 10 вл. п. А. Хмарук — 10 вл. п. К. Черняхівський — 10 вл. п. Т. Кощук — 10 вл. п. Проф. І. Огієнко — 5 вл. п. М. Чернова — 5 вл. п. М. Іванова — 5 вл. п.

Жертви річами (одяг, білизна, обув) надіслали: І. Сокальський, Др. О. Біднова-Труба, О. Строцький, п. Садовська, Укр. Жіночий Союз в ЧСР, «Меркурфільм», Укр. Висок, Пед. Інст. (книжки), Полк. Крицький.

XV. Рідна школа.

Крім Допомогового Комітету опіку над 5 учнями гімназії і матеріальну підтримку їм давала »Рідна школа« в Ржевницях, за що дирекція гімназії цій організації, як і всім жертовавцям, складає щиру подяку.

XVI. Список підручників на 1930/31 шк. рік.

Класа II. Курило: Грам. укр. мови II. — Крушельницький: Чит. VI. Fr. Mužík: Květen II. — Müller: Cvič. II. — Dr. Pešek: Z domova a ciziny II. — Dr. Nikolau: Učeb. zeměpisu pro II. tř. — Pover-Vojtíšek: Uč. franc. I. — L. Červenka: Aritm. pro II. tř. — Valouch: Měřictví. — Вагнер: Природознавство III.

Класа IV. Крушельницький: Чит. VIII. — Домбровський: Укр. стил. і ритміка. — Jursa: Vzkříšení III. — Müller: Cvič. jazyk. čes. IV. Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. II. — Hanuš: Cvič. jaz. něm. — Bidlo-Hýbl-Susta: Dějiny starověku. — Dr. Nikolau: Uč. zeměpisu IV. — Рудницький: Початк. геогр. України. — Bydžovský: Arit. pro IV.—VII. tř. — Vojtěch: Geometrie pro IV. a V. tř. — Bydžovský: Sbírka úloh z matem. — Гірняк: Минерал. і хемія.

Класа V. Барвінський: Історія укр. літ. I. — Возняк: Старе укр. письменство. — Leder: Maj IV. — Hötzl-Hraba-Ottová: Cvič. jaz. česk. I. Kudrnovský: Cvič. jaz. lat. pro V.—VI. tř. — Kudrnovský: Lat. mluvnice pro II. — Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. III. — Ježek-Kašík: Deutsches Lesebuch für V. VI. Kl. — Bidlo-Šusta-Hýbl; Všeob. dějepis II. — Дорошенко: Курс історії України. — Dr. Nikolau: Uč. zeměpisu pro vyšší tř. — Bydžovský: Arithmetika pro IV.—VII. tř. — Vojtěch: Geometrie pro IV. a V. tř. — Bydžovský: Sbírka úloh. — Pithard-Seifert: Základy deskr. geom.

Класа VI. Барвінський: Історія укр. літ. I—II. — Крушельницький: Вибір з укр. письменства I. — Caha: Přehled dějin lit. české. Rufer-Horčička: Česká čítanka III. — Kudrnovský: Cvič. jaz. lat. — Kudrnovský: Latinská mluvnice. — Др. Артимович: Латинська читанка. — Brandt: Výbor z básní Ovidiových. — Pover-Vojtíšek: Uč. jaz. franc. III. — Pover-Vojtíšek: Lectures chosies. — Pover-Vojtíšek: Grammaire franç. — Ježek-Kašík: Deutsches Lesebuch. — Bidlo-Hýbl-Susta: Všeobecný dějepis pro vyšší tř. — Dr. Nikolau: Uč. zeměpisu pro vyšší tř. — Bydžovský: Arithmetika II. — Vojtěch: Geometrie pro VI. tř. — Bydžovský: Sbírka úloh. — Valouch: Tabulky logaritmické. — Pithardt-Seifert: Základy deskr. geom. — Rosický-Trapl: Botanika pro vyšší tř. — Dr. Voldřich a Bayer: Zoologie pro vyšší tř. — Mašek a Němeček: Chemie III.

Класа VII. Крушельницький: Вибір з укр. письм. I і II., Барвінський: Іст. укр. літ. II. — Tožička: Čít. IV. Gebauer-Ertl: Krát. mluvnice čes., Götz: Stručný přehled lit. české. — Salustius: Jugurtha. Novák, Livius. Novák: Cic. in Catil. Neudert: Vergilius. Огоновський: Лат. грам. II. — Pover et Vojtíšek: Lectures. Pover et Vojtíšek: Grammaire franc. Ježek-Kašík: Lesebuch V—VI Kl. Віппер: Нові віки. Грушевський: Ілюстр. іст. України. — Nikolau: Zeměpis vyš. tř. Bydžovský, як VI кл. Vojtěch: Geom. VII tř. Valouch: Logaritmy. — Левицький:

Фізика. Jeništa-Mašek-Nachtikal: Fysika. Pithard-Seifert: Zákl. deskr. geom. pro 7. roč.

Класа VIII. Барвінський: Історія укр. літ. II. — Крушельницький: Вибір з укр. письменства II. — Pulec: Novočeské písemnictví v přehledných otázkách. — Vykoukal-Holeček: Čítanka pro IV. tř. stř. šk. — Kudrnovský: Latin-ská mluvnice. — Hrubý-Hrdina: Cvičebná kniha jaz. lat. — Dr. Brtnický — Cicero Disput. Tusc. Hanásek-Kaska: Výbor ze spisů Tacitových. — Hořmeister: Horatius. — Dr. Jiráni: Výbor z římské lyriky. — Pover-Vojtíšek: Lectures choisies. — Pover-Vojtíšek: Grammaire française. — Kadlec: Deutsches Lesebuch. — Bidlo-Hýbl-Susta: Všeobecný dějepis III. — Pekař: Dějiny česko-slovenské. — Baxa-Nikolau: Českosl. vlastivěda. — Bydžovský: Aritmetika II. — Vojtěch: Geometrie pro VII. tř. — Bydžovský: Sbírka úloh. — Valouch: Tabulky logaritmické. — Pithardt-Seifert: Základy deskr. geom. — Dr. Voldřich a Kratochvíl: Geologie pro VII. tř. — Левицький: Фізика для вищих клас. — O. Drálová: Úvod do filosofie.
